

Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskiem i Zatorskiem, tudzież z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.

Część LIII.

Wydana i rozestana dnia 4. Stycznia 1854.

Allgemeines

Landes-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

LIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 4. Jänner 1854.

Jahrgang 1852.

Traktat względem kolei żelaznej między Austryją, Państwem Kościelnem, Modeną, Parmą i Toskaną,

przez Pełnomocników dotyczących Rządów podpisany w Rzymie w d. 1. Maja 1851 r., którego ratyfikacje tamże wymienione zostały w d. 18. Sierpnia 1851 r.

(Dziennik praw Państwa, część XLIV., nr. 145, wydana dnia 24. Lipca 1852),

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austryjacki;
 Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi,
 Kroaeyi, Sławonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiążę Austryi;
 Wielki-Książe Krakowa; Książe Lotaryngii, Solnogradu, Styryi,
 Karyntyi, Krainy, Bukowiny, Górnego i Dolnego Szląska; Wielki
 Książe Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; uksiążęcony Hrabia Habs-
 burga i Tyrolu i t. d.

Czynimy wiadomo i zeznajemy wszem w obec i każdemu z osobna, komu na tem zależy:

Ponieważ między Naszym a Pełnomocnikami Jego Świątobliwości, i Jego Ces. Król. Wysokości Wielkiego Księcia Toskany, tudzież Ich Król. Wysokości, Ksiąząt Modeny i Parmy, względem założenia kolei żelaznej, któraby przez terytoryja parmezańskie i modeńskie idąc, a z Państw Stolicy Apostolskiej wychodząc, połączyć miała koleje żelazne austryjacko-lombardzkie z toskańskimi, zawarty i podpisany został w Rzymie dnia 1. Maja roku bieżącego traktat formalny, treści następującej:

503.

Eisenbahn-Vertrag zwischen Oesterreich, dem Kirchenstaate, Modena, Parma und Toskana.

Von den Bevollmächtigten der beteiligten Regierungen unterzeichnet zu Rom am 1.

Mai 1851, die Ratifikation ausgewechselt ebendasselbst am 18. August 1851.

(Im Reichs-Gesetzblatte, XLIV. Stück, Nr. 145, ausgegeben am 24. Juli 1852.)

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;
 Rex Hungariae, Bohemiae, Lombardiae et Venetiarum, Dalmatiae,
 Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illiriae; Archidux
 Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi,
 Styriae, Carinthiae, Carniolae et Bucovinae; Magnus Princeps Tran-
 sylvaniae; Marchio Moraviae; Dux superioris et inferioris Silesiae;
 Comes Habsburgi et Tirolis; Magnus Wojwoda Wojwodinae Ser-
 biae etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesen-
 tium facimus:

Posteaquam Nostrum inter et Plenipotentiariorum Suae Sanctitatis, Suaeque
 Caes. et Reg. Celsitudinis Magni Ducis Aetruviae, nec non Regiarum Celsitu-
 dinum Suarum, Mutinae et Parmae Ducum, construendae e ferro viae, quae
 super Parmae Mutinaeque territorio et Sanctae Sedis ditiones excurrendo, austro-
 longobardicas, cum aetruvicis conjungeret vias ferreas, Romae die 1. Maji anni
 currentis sollemnis conventio inita et signata fuit, tenoris sequentis:

Tekst pierwotny.

In nome della santissima ed indivisibile
Trinità!

Sua Santità,

**Sua Maestà l'Imperatore di
Austria, Re d'Ungheria e di Boe-
mia ecc. ecc. ecc.,**

**Sua Altezza Reale l'Arciduca,
Duca di Modena ecc. ecc. ecc.,**

**Sua Altezza Reale l'Infante di
Spagna, Duca di Parma ecc. ecc.
ecc., e**

**Sua Altezza Imperiale e Reale
l'Arciduca, Gran Duca di Toscana
ecc. ecc. ecc.,**

animati dal desiderio di procurare ai
rispettivi Stati i vantaggi che possono
loro risultare dall'apertura di una strada
destinata a congiungere le reti di strade
ferrate austro-lombarde con quelle delle
consimili strade esistenti in Toscana,
hanno determinato di divenire a tale
effetto alla stipulazione di una Conven-
zione speciale, ed hanno a tal fine no-
minato in Loro Plenipotenziarii:

Per parte della Santa Sede:

Sua Eminenza il signor Cardinale
Giacomo Antonelli, Pro-Segretario di
Stato di Sua Santità.

Per parte dell' Austria:

Il signor Conte Maurizio Nicola Ester-
házy - Galantha - Forchtenstein,
Gran Croce dell' Ordine Pontificio Piano,
di quello Granducale di S. Giuseppe di
Toscana, di quello Reale di S. Gennaro
delle due Sicilie e dell' Ordine Con-
stantiniano di S. Giorgio di Parma,
Ciamberlano di Sua Maestà Imperiale

Tłumaczenie.

W imię Przenajświętszej i niepodziel-
nej Trójcy!

Jego Świątobliwość,

**Jego Ces. Król. Mość Najja-
śniejszy Cesarz Austrii, Król Wę-
gierski i Czeski etc. etc. etc.,**

**Jego Król. Wysokość Arcy-
książę, Książę Modeny, etc. etc.,**

**Jego Król. Wysokość Infant
Hiszpanii, Książę Parmy, etc. etc.
etc. i**

**Jego c. k. Wysokość Arcy-
książę, Wielki Książę Toskany,
etc. etc. etc.**

powodowani życzeniem, udzielić Swym
Państwom korzyści, jakieby wyniknąć
mogły z założenia kolei żelaznej, celem
połączenia austryjacko-lombardzkiej sieci
kolei żelaznych z takimiż kolejami
w Toskanie istniejącymi, postanowili tym
końcem ułożyć osobną konwencyję, do
czego zamianowani zostali Pełnomocni-
kami, a to:

Ze strony Stolicy Apostolskiej:

Jego Przewielebność Kardynał, pan Ja-
ków Antonelli, Podsekretarz Państwa
Jego Świątobliwości.

Ze strony Austrii:

Pan Hrabia Maurycy Mikołaj Ester-
házy - Galantha - Forchtenstein,
Kawaler wielkiego krzyża papieżkiego
orderu Piusa, wielko-książęcego toskań-
skiego orderu Ś. Józefa, król. sycy-
liańskiego orderu Ś. Januarego i kon-
stantyńskiego orderu Ś. Jerzego Parmy,
Jego C. K. Apostolskiej Mości Szam-

U e b e r s e t z u n g.

Im Namen der heiligen und untheilbaren Dreieinigkeit!

Seine Heiligkeit,

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn und Böhmen
 2c. 2c. 2c.,

Seine königliche Hoheit der Erzherzog, Herzog von Modena 2c. 2c. 2c.,

Seine königliche Hoheit der Infant von Spanien, Herzog von Parma 2c.
 2c. 2c., und

Seine kaiserlich-königliche Hoheit der Erzherzog, Großherzog von Toskana
 2c. 2c. 2c.

haben, beseelt von dem Wunsche, Ihren bezüglichen Staaten die Vortheile zu verschaffen, welche aus der Anlegung einer Eisenbahn zur Verbindung des österreichisch-lombardischen Eisenbahn-Netztes mit den bestehenden derartigen Bahnen Toskanas entspringen können, zu diesem Behufe beschlossen, zu einer besonderen Konvention zu schreiten und zu diesem Ende zu Ihnen Bevollmächtigten ernannt:

Von Seite des heiligen Stuhles:

Seine Eminenz, den Herrn Kardinal, Jakob Antonelli, Pro-Staats-Sekretär
 Seiner Heiligkeit.

Von Seite Oesterreichs:

den Herrn Grafen Moriz Nikolaus Esterházy-Galantha-Forchtenstein, Großkreuz des päpstlichen Pius-Ordens, des großherzoglich-toskanischen St. Josephs-Ordens, des königlich-sicilianischen St. Januarius-Ordens und des konstantinischen St. Georg-Ordens von Parma, Seiner k. k. Apostolischen Majestät Kämmerer, außerordentlicher Gesandter und bevollmächtigter Minister bei dem heiligen Stuhle.

e Reale Apostolica, Suo Inviato straordinario e Ministro plenipotenziario presso la Santa Sede.

Per parte di Modena:

Il signor Conte Francesco Malaguzzi, Tenente Colonnello e Ciambelano di Sua Maestà Imperiale Reale Apostolica, Cavaliere di 2. Classe di S. Anna di Russia, Commendatore dell' Ordine Pontificio di S. Gregorio Magno, e di quello di S. Giorgio della Riunione, Cavaliere di 3. Classe dell' Aquila rossa di Prussia.

Per parte di Parma:

Il signor Dottore Marco Aurelio Onesti. Commendatore del sacro angelico Imperiale Ordine Constantiniano di S. Giorgio di Parma, e del Reale Ordine di Francesco I. delle due Sicilie, Consigliere di Stato effettivo, Ministro di Stato pel Dipartimento delle finanze.

Per parte della Toscana:

Il signor Consigliere Giovanni Baldasseroni, Senatore della Toscana, Cavaliere dell' Ordine insigne e militare di S. Stefano Papa e Martire, Cavaliere Gran Croce dell' Ordine del Merito sotto il titolo di S. Giuseppe, Gran Croce dell' Ordine Imperiale Austriaco di Leopoldo, Gran Croce decorato del gran Cordone della sacra Religione ed Ordine militare dei SS. Maurizio e Lazzaro di Sardegna, Gran Croce dell' Ordine Pontificio di S. Gregorio Magno, Gran Cordone dell' Ordine di S. Genaro delle due Sicilie, Senatore Gran Croce del sacro angelico Imperiale Or-

belan, nadzwyczajny Posel i upelnomoniiony Minister przy Stolicy Apostolskiej.

Ze strony Modeny:

Pan Hrabia Franciszek Malaguzzi, Podpułkownik i Szambelan Jego C. K. Apostolskiej Mości, Kawaler rosyjskiego orderu Ś. Anny kl. II., Komandor papieckiego orderu Ś. Grzegorza Wielkiego i orderu Ś. Grzegorza nowego połączenia, Rycerza pruskiego orderu orła czerwonego III. klasy.

Ze strony Parmy:

pan Dr. Markus Aureliusz Onesti, Komandor konstantyńskiego orderu Ś. Grzegorza i król. parmezańskiego orderu Franciszka I. obojg Syceylii, rzeczywisty Radzca, Minister Stanu dla wydziału finansów.

Ze strony Toskany:

pan Radzca Jan Baldasseroni, Senator Toskany, Kawaler toskańskiego orderu Ś. Szczepana, Kawaler wielkiego krzyża orderu zasług Ś. Józefa, wielkiego krzyża ces. austriajckiego orderu Leopolda, wielkiego krzyża sardyńskiego orderu Ś. Maurycyusza i Łazarza, wielkiego krzyża papieckiego orderu Ś. Grzegorza Wielkiego, Senator wielkiego krzyża orderu konstantyńskiego Ś. Jerzego Parmy, krzyża zasług cywilnych klasy I., orderu Ś. Ludwika Parmy, Jego Ces. Król. Wysockości Wielkiego Księcia Szambelan; Minister-Sekretarz Stanu dla wydziału

Von Seite Modena:

den Herrn Grafen Franz Malaguzzi, Oberstlieutenant und Kämmerer Seiner k. k. Apostolischen Majestät, Ritter des russischen St. Annen-Ordens II. Klasse, Kommandeur des päpstlichen Ordens des heiligen Gregor des Großen und des St. Georg-Ordens der Wiedervereinigung, Ritter des preussischen rothen Adler-Ordens III. Klasse.

Von Seite Parma:

den Herrn Dr. Markus Aurelius Dnesti, Kommandeur des konstantinischen St. Georg-Ordens von Parma und des königlichen Ordens Franz I. beider Sicilien, wirklichen Staatsrath, Staatsminister für das Finanz-Departement.

Von Seite Lofkana:

den Herrn Rath Johann Baldasseroni, Senator von Lofkana, Ritter des toskanischen St. Stephan-Ordens, Ritter-Großkreuz des St. Joseph-Verdienst-Ordens, Großkreuz des kaiserlich-österreichischen Leopold-Ordens, Großkreuz des sardinischen St. Mauritius- und Lazarus-Ordens, Großkreuz des päpstlichen Ordens des heiligen Gregor des Großen, Großkreuz des sicilianischen St. Januarius-Ordens, Senator-Großkreuz des konstantinischen St. Georg-Ordens von Parma, Zivil-Verdienstkreuz I. Klasse des St. Ludwig-Ordens von Parma, Seiner k. k. Hoheit des Großherzogs Kämmerer, Minister-Staats-Sekretär für das Departement der Finanzen, des Handels und der öffentlichen Arbeiten, Ministerraths-Präsident u.

dine Constantiniانو di S. Giorgio di Parma, decorato della Croce di prima classe pel Merito civile dell' Ordine Parmense di S. Lodovico, Ciamberlano di Sua Altezza Imperiale Reale il Gran Duca, Suo Ministro-Segretario di Stato pel Dipartimento delle finanze, del commercio e di lavori pubblici, Presidente del Consiglio dei Ministri ecc. ecc.

I quali essendosi riuniti in Roma ed avendo esibiti i loro pieni poteri, trovati in buona e debita forma e quelli scambiatisi, hanno convenuto e stipulato gli Articoli seguenti con la riserva delle ratifiche dei rispettivi Sovrani.

Articolo 1.

La Santa Sede, l'Impero Austriaco, i Duchi di Modena e di Parma, ed il Gran Duca di Toscana penetrati dalla importanza di agevolare i mezzi di comunicazione fra i Loro Stati ed ampliare così le scambievoli relazioni di buona vicinanza, concordano la costruzione di una strada ferrata che assumerà il nome di

„Strada ferrata dell' Italia centrale“

e che partendo, per una parte da Piacenza si debba dirigere per Parma a Reggio, e per l'altra parte staccandosi da Mantova proceda ugualmente a Reggio, e di colà per Modena e Bologna a Pistoja od a Prato, secondo che sarà riconosciuto più agevole e men dispendioso il passaggio dell' Apennino, congiungendosi infine, nell' una o l'altra di dette città, alla rete delle strade ferrate toscane.

finansów, handlu i robót publicznych, Prezydent Rady Ministrów i t. d. i t. d.

Którzy zebrawszy się w Rzymie, i udzieliwszy sobie wzajemnie pełnomocnictwa, w dobrej i należytej formie uznane, z zastrzeżeniem ratyfikacyj Rządów dotyczących, ułożyli artykuły następujące:

Artykuł 1.

Stolica Apostolska, Cesarz Austriacki, Księżęta Modeny i Parmy, Wielki Księżę Toskany — przeświadczeni, jak ważną jest rzeczą ułatwić środki obrotowe między Państwami Swemi, i przez to wzajemnie rozszerzyć dobre stosunki sąsiednie — uchwalili jednomyślnie założyć kolej żelazną pod nazwą:

„włoska kolej żelazna centralna“

która z jednej strony z Piacenza wychodząc, przez Parma do Reggio, a z drugiej strony z Mantua wychodząc, także do Reggio, a ztąd przez Modena i Bologna do Pistoja albo do Prato, wedle tego, gdzie założenie jej na Apeninach okaże się łatwiejszem i mniej kosztownem — prowadzoną i nareszcie przy jednym lub drugim z miast rzeczonych z siecią kolei żelaznych w Toskana połączoną być ma.

Welche, nachdem sie in Rom zusammengetreten sind, und ihre in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten sich gegenseitig mitgetheilt hatten, mit Vorbehalt der Ratifikationen der bezüglichen Regierungen die folgenden Artikel vereinbarten:

Artikel 1.

Der heilige Stuhl, der österreichische Kaiserstaat, die Herzoge von Modena und Parma und der Großherzog von Toskana — durchdrungen von der Wichtigkeit, die Verkehrsmittel zwischen Ihren Staaten zu erleichtern und damit die gegenseitigen guten nachbarlichen Beziehungen zu erweitern — beschließen einstimmig die Erbauung einer Eisenbahn, welche die Benennung:

„italienische Zentral-Eisenbahn“

zu erhalten hat, und welche einer Seite von Piazenza ausgehend über Parma nach Reggio, und anderer Seite von Mantua auslaufend, ebenfalls nach Reggio und von da über Modena und Bologna entweder nach Pistoja oder nach Prato, je nachdem sich die Passirung der Apenninen leichter und minder kostspielig erweisen wird, führen, und endlich bei der einen oder der anderen der genannten Städte an das toskanische Eisenbahn-Netz sich anschließen soll.

Articolo 2.

È annessa alla presente Convenzione la carta geografica sulla quale è in colore azzurro tracciato l'andamento della linea con la quale sviluppassi il concetto espresso nell'Articolo precedente, fermo sempre quanto è in esso avvertito circa al punto nel quale la strada traversa l'Apennino per congiungersi alle strade toscane, ciò che si riserva, nel migliore interesse dell'impresa, a studii e verificazioni ulteriori.

Articolo 3.

Il Governo Imperiale Austriaco si obbliga di ultimare a tutte sue spese e contemporaneamente alla strada che forma soggetto della presente Convenzione, le proprie strade ferrate tanto fino a Piacenza quanto fino a Mantova, permettendo in ambidue questi punti che le strade stesse si congiungano alla nuova strada centrale italiana.

Articolo 4.

Il R. Governo Toscana ugualmente promette che le proprie strade ferrate da Pistoja a Lucca, e da Pistoja a Firenze saranno ultimate contemporaneamente, se non prima, della nuova strada centrale.

Articolo 5.

La costruzione della strada ferrata per l'Italia centrale sarà affidata ad una o più Società intraprenditrici, a quelle migliori condizioni che sarà possibile di stabilire per diligenza della Commissione, di cui sarà parlato in appresso. — Frat-tanto i Governi interessati concordano fin

Artykuł 2.

Do niniejszej konwencyi przyłączony jest krajobraz, w którym linija w powyższym artykule rzeczona, skreślona i niebieską farbą jest uwidoczniona; zawsze jednak utrzymuje się w swej mocy uwaga, w powyższym artykule wspomniona, dotycząca punktu, gdzie kolej przecinać ma Apeniny, celem połączenia z kolejami tokańskimi, w którejto mierze w interesie przedsiębiorstwa, zastrzegają się dalsze studyja i dochodzenia.

Artykuł 3.

Rząd ces. austr. bierze na się obowiązek, zupełnie swym kosztem i jednocześnie z budową kolei, przedmiot niniejszej konwencyi stanowiącą, ukończyć własne koleje żelazne tak do Piacenzy jak do Mantuy, i dozwala, ażeby się takowe połączyły w obu tych punktach z koleją włoską centralną.

Artykuł 4.

Rząd król. tokański przyrzeka także, iż swe koleje żelazne z Pistoja do Florencyi jednocześnie połączy, jeżeli nie pierwiej, z nową koleją centralną.

Artykuł 5.

Wybudowanie włoskiej kolei żelaznej centralnej poruczone będzie jednemu lub więcej towarzystwom przedsiębiorczym pod jak najlepszymi warunkami, przez komisję, o której później będzie mowa, ułożyć się mającemi.

Artikel 2.

Der gegenwärtigen Konvention ist eine Landkarte beigegefügt, in welcher die im vorhergehenden Artikel bezeichnete Linie entwickelt und mit blauer Farbe ersichtlich gemacht worden ist, stets aber soll die im obigen Artikel gemachte Bemerkung rücksichtlich des Punktes, wo die Bahn die Apenninen wegen des Anschlusses an die toskanischen Bahnen zu durchschneiden hat, aufrecht erhalten werden, worüber man im Interesse des Unternehmens, weitere Studien und Erhebungen zu machen sich vorbehält.

Artikel 3.

Die kaiserlich-österreichische Regierung macht sich verbindlich, ganz auf ihre Kosten und gleichzeitig mit dem Bahnbaue, welcher den Gegenstand der gegenwärtigen Konvention bildet, die eigenen Eisenbahnen sowohl bis Piacenza, als bis Mantua zu vollenden, und gestattet, daß sich dieselben an diesen beiden Punkten an die italienische Centralbahn anschließen.

Artikel 4.

Die königlich-toskanische Regierung verspricht ebenfalls, daß ihre Eisenbahnen von Pistoja nach Lucca und von Pistoja nach Florenz gleichzeitig mit der neuen Centralbahn, wenn nicht noch früher, vollendet seyn werden.

Artikel 5.

Der Bau der italienischen Central-Eisenbahn wird einer oder mehreren Unternehmungs-Gesellschaften unter den bestmöglichen, von der Kommission, von welcher später die Rede seyn wird, festzustellenden Bedingungen überlassen werden.

d'ora di assicurare alla Società o alle Società suddivisate i seguenti benefizii e privilegi, cioè:

- a) protezione ed assistenza efficace per eseguire tutti gli studii e successivamente tutti i lavori necessari per condurre l'impresa;
- b) diritto di procedere per via di espropriazione coatta all'acquisto di qualsivoglia terreno o fabbrica che sia necessario per l'esecuzione della strada, come per l'erezione di tutti gli stabili necessari al servizio della medesima, ritenuto nella Società espropriante l'obbligo di indennizzare pienamente i possessori espropriati e garantire l'interesse a termini di giustizia, secondo de leggi veglianti nei rispettivi Stati ed i sistemi praticati in altri casi congeneri;
- c) privilegio esclusivo per la durata non maggiore i cento, intedanni endosind che la maggiore o minore durata della concessione dovrà formare appunto articolo di negoziazione fra la Commissione e le Società concorrenti, e salvo in questo rapporto le dichiarazioni che si contengono nel successivo Articolo 24;
- d) esenzione da qualunque imposta ordinaria, straordinaria e speciale sulla strada, suoi accessori ed esercizio della medesima, e libera introduzione franca di dazio o di altre gabelle per tutti i ferramenti, macchine, attrezzi ed oggetti strettamente ed esclusiva-

Tymczasem uchwały Rządu dotyczące, obecnie już zawarować towarzystwu lub towarzystwom koncesyje lub przywileje następujące:

- a) obronę i dzielną pomoc pod względem dochodzeń i zasadzających się na nich robót, do przedsiębiorstwa potrzebnych;
- b) prawo ekspropriacyi drogą przymusu przy zakupieniu jakiegobądź gruntu lub budynku, potrzebnego tak dla założenia kolei, jak dla założenia urzędzeń, do jej prowadzenia służących, przyczem wywłaszczające towarzystwo obowiązek na siebie bierze, wywłaszczonym posiadaczom szkodę zupełnie wynagrodzić, a dla prowizyj w razie zwłoki wypłaty prawną dać ewikycję, podług ustaw, w właściwych Państwach istniejących i podług systemów, w innych podobnych przypadkach zachowywanych;
- c) przywilej wyłączny na czas trwania nie dłużej nad lat sto, przyczem nadmienia się, iż dłuższe albo krótsze trwanie koncesyi tej stanowić winno przedmiot własnego układu między komisją i towarzystwem konkurującym, z zastrzeżeniem oświadczeń, tu odnoszących się, w niżej następującym artykule 24. zawartych;
- d) uwolnienie od wszelkiego zwyczajnego, nadzwyczajnego i specjalnego podatku dla kolei, jej przynależności i przemysłowania, tudzież wolny od cła i innych podatków przywóz wszelkiego żelaza, maszyn, naczyń i przedmiotów, ściśle i wyłącznie po-

Unterdessen sind die theilnehmenden Regierungen übereingekommen, von nun an der Gesellschaft oder den Gesellschaften die nachfolgenden Begünstigungen und Privilegien zuzusichern, und zwar:

- a) Schutz und kräftige Unterstützung, um alle Erhebungen und hierauf alle Arbeiten vorzunehmen, welche zur Durchführung des Unternehmens nothwendig sind;
- b) das Recht, bei der Einlösung von was immer für einem Grundstücke oder Gebäude, welches sowohl für die Anlage der Bahn, als für die Errichtung der zum Betriebe derselben erforderlichen Herstellungen nothwendig ist, im Zwangswege zur Expropriation zu schreiten, wobei die exproprirende Gesellschaft die Verpflichtung auf sich zu nehmen hat, die expropriirten Besitzer vollkommen zu entschädigen, und für die Verzugszinsen dem Rechte gemäß, nach den, in den bezüglichen Staaten bestehenden Gesetzen und in anderen ähnlichen Fällen befolgten Systemen, Gewähr zu leisten;
- c) ausschließliches Privilegium für eine nicht längere Dauer als von hundert Jahren, wobei man bemerkt, daß die längere oder kürzere Dauer dieser Konzession der Gegenstand einer eigenen Unterhandlung zwischen der Kommission und der konkurrirenden Gesellschaft bilden wird, mit Vorbehalt der, im später folgenden Artikel 24 enthaltenen hierauf bezüglichen Erklärungen;
- d) Befreiung von jeder gewöhnlichen, außerordentlichen und speziellen Steuer für die Bahn sammt Zugehör und deren Betrieb; dann die von Zoll- und anderen Abgaben freie Einfuhr alles Eisens, der Maschinen, Geräthschaften und Gegenstände, welche strenge und ausschließlich für den Bau, die erste Herstellung des Oberbaues und für die Inbetriebsetzung der Bahn nothwendig sind.

mente necessariii alla costruzione della strada, primo armamento ed attivazione della medesima; esenzione dal diritto proporzionale di cui fossero passivi tutti gli atti che la Società dovesse stipulare per la costruzione della strada, quali saranno registrati, o come dicesi, interinati col pagamento del minimum fra i diritti fissi stabilito dalle leggi dei rispettivi paesi. — È però ben inteso che la Società continuerà a pagare l'imposta territoriale sulla cifra per la quale i terreni o le fabbriche da essa acquistate figuravano ai pubblici Catasti secondo la precedente loro destinazione;

- e) garanzia di un minimum di interesse sul capitale che, dentro certi limiti, sarà effettivamente impiegato nella costruzione della strada.

Articolo 6.

In compenso agli accennati benefizii, la Società concessionaria, dovrà sottomettersi a tutte le condizioni ed oneri inerenti a simili intraprese e fra le altre a quelle che appresso:

- a) ultimare gli studii preparatorii atti a scegliere e tracciare la linea stradale, entro un anno dal momento che verrà stipulato con essa l'atto di concessione.

E segnatamente per ciò che riguarda la comunicazione fra Bologna e la Toscana, la Società con-

trzebnych dla założenia kolei, pierwszego wystawienia budowy wierzchniej i wprowadzenia tejże w ruch.

Uwolnienie od opłaty proporeyjonalnej, którejby ulegać miały dokumenta, wystawić się mające przez towarzystwo w przedmiocie wybudowania kolei żelaznej, któreto dokumenta wszystkie wciągnane będą za opłatą minimum stałych należitości, ustanowionych przez ustawy w dotyczących krajach.

Rozumie się atoliż samo przez się, iż towarzystwo i nadal opłacać będzie winno podatek gruntowy od gruntów i budynków wykupionych, a to podług cyfry, zaciągnięonej stosownie do dawniejszego ich przeznaczenia w publicznych księgach gruntowych;

- e) zabezpieczenie minimum prowizyj od kapitału w pewnych granicach na wystawienie kolei żelaznych, rzeczywiście użytego.

Artykuł 6.

W odwzajemnieniu się za wyrzezone koncesyje, zobowiąże się towarzystwo ukoncesyjonowane do wszystkich warunków i ciężarów, do podobnych przedsięwzięciom przywiązanych, a między innymi do następujących:

- a) wszelkie przygotowawcze dochodzenia, celem wybrania i wytyczenia linii kolei żelaznej, ukończy towarzystwo w ciągu roku, licząc od chwili zawarcia aktu koncesyi.

Mianowicie weźmie towarzystwo ukoncesyjonowane, co się tyczy połączenia między Bologną a Toskaną,

Befreiung von der proportionellen Gebühren = Entrichtung, welcher von der Gesellschaft für den Bau der Eisenbahn zu verfassende Urkunden unterworfen wären, welche Urkunden sämtlich gegen Entrichtung des Minimums der durch die Gesetze in den bezüglichen Ländern festgestellten fixen Gebühren werden eingetragen werden.

Es versteht sich aber von selbst, daß die Gesellschaft fortfahren muß, die Grundsteuer für die, von ihr eingelösten Gründe und Gebäude nach der Ziffer zu entrichten, mit welcher selbe ihrer früheren Bestimmung gemäß in den öffentlichen Grundbüchern eingetragen waren.

- e) Gewährleistung eines Minimums von Interessen des Kapitals, welches, innerhalb gewisser Grenzen, für den Eisenbahnbau wirklich verwendet werden wird.

Artikel 6.

In Gegenleistung für die vorbezeichneten Begünstigungen, wird sich die konzessionirte Gesellschaft allen ähnlichen Unternehmungen anhaftenden Bedingungen und Lasten zu unterwerfen haben, und unter anderen den nachfolgenden:

- a) Die Vorerhebungen zur Wahl und Trazirung der Bahnlinie innerhalb eines Jahres, von dem Zeitpunkte des Abschlusses des Konzessions = Aktes an gerechnet, zu vollenden.

Und namentlich wird die konzessionirte Gesellschaft rüchftlich der Verbindung zwischen Bologna und Toskana, sowohl die Linie zwischen Bologna und Pistoja, als auch jene zwischen Bologna und Prato, ihren Studien zu unter-

cessionaria dovrà studiare ugualmente la linea fra Bologna e Pistoja che quella fra Bologna e Prato, onde porre i Governi in istato di scegliere quella più conveniente all'impresa, e per la linea da Bologna per la Porretta a Pistoja, come per quelle dei Ducati di Modena e di Parma potrà profittare degli studii che fossero già fatti, di contro al debito compenso verso i proprietari dei medesimi;

- b) incominciare contemporaneamente i lavori in cinque punti entro il termine di un mese da che la linea sarà stata definitivamente approvata, attaccando l'opera da cinque parti, cioè Pistoja, o Prato, Bologna, Modena, Piacenza e Mantova, dividendoli in modo tale, che la strada tutta debba essere terminata in quattro anni, decorrendi dal giorno in cui l'intera linea stradale sarà stata definitivamente approvata e specialmente quanto alla comunicazione fra Bologna e la Toscana è determinato che i lavori si comincino insieme dal punto di confine dei due Stati e di là si scenda verso le città che si debbono collegare;
- c) sottomettersi intieramente alla sorveglianza ed ispezione tecnico-amministrativa della Commissione, di che appresso, come degli Ingegneri ed Ispettori che saranno alla medesima delegati;
- d) stabilire d'accordo con essa Commissione non tanto il termine di du-
- pod scisłą rozważę swą tak linię między Bologna i Pistoja, jakoteż linię między Bologna i Prato, by Rządy przez to w stanie widzieć się mogły, stosowniejszą do tego przedsięwzięcia wybrać linię; co się tyczy linii z Bologna przez Poretta do Pistoja, tudzież linii w księstwach Modena i Parma, towarzystwo rzeczzone użyć może dochodzeń, jakieby już poczynione były, za należytem wynagrodzeniem właścicieli środków ku temu pomocnych.
- b) W ciągu jednego miesiąca po ostatecznem potwierdzeniu linii będą roboty jednocześnie na pięciu punktach rozpoczęte, a ponieważ budowa na pięciu miejscach ma być rozpoczętą, to jest: w Pistoja albo w Prato, Bologna, Modena, Piacenza i Mantua, roboty w ten sposób podzielone być mają, ażeby cała kolej w ciągu lat czterech, od dnia ostatecznego potwierdzenia całej linii, ukończoną została, a w szczególności, co się tyczy połączenia między Bologna i Toskana, stanowi się, że roboty od punktu granicznego obu Państw jednocześnie rozpoczęte i dalej aż do obu miast, połączyć się mających, prowadzone być winny;
- c) techniczno-administracyjny nadzór i inspekcja poddane będą zupełnie komisji, o której później będzie mowa, niemniej inżynierom jej i inspektorom przez komisję zesłanym;
- d) w porozumieniu z tą komisją ustanowione będą nie tylko czas trwa-

ziehen haben, um die Regierungen in den Stand zu setzen, die für dieses Unternehmen zweckmäßigere Linie wählen zu können; hinsichtlich der Linie von Bologna über Poretta nach Pistoja, so wie jener in den Herzogthümern Modena und Parma, wird selbe die allfälligen schon gemachten Erhebungen gegen die gebührende Vergütung an die Eigenthümer dieser Behelfe benützen können.

- b) Die Arbeiten gleichzeitig an fünf Punkten innerhalb des Verlaufes eines Monats nach der definitiven Genehmigung der Linie zu beginnen, und indem der Bau an den fünf Stellen, nemlich von Pistoja oder Prato, Bologna, Modena, Piacenza und Mantua aus in Angriff zu nehmen ist, werden die Arbeiten in der Art abzutheilen seyn, daß die ganze Bahn binnen vier Jahren, von dem Tage der definitiven Genehmigung der ganzen Linie an gerechnet, beendigt werde, und es wird insbesondere in Betreff der Verbindung zwischen Bologna und Toskana festgestellt, daß die Arbeiten von dem Grenzpunkte beider Staaten ausgehend zugleich begonnen, fortgesetzt, und gegen die beiden zu verbindenden Städte fortgesetzt werden;

- c) sich der technisch-administrativen Ueberwachung und Inspizierung durch die Kommission, von welcher später gesprochen wird, sowie durch die Ingenieure und Inspektoren, welche von ihr werden abgeordnet werden, gänzlich zu unterwerfen;

- d) im Einvernehmen mit dieser Kommission nicht nur die Zeit der Dauer der Konzeßion, sondern auch das Minimum der Interessen, welches der Gesellschaft garan-

rata della concessione, quanto il minimo dell'interesse che dovrà esserle garantito, il numero delle stazioni di che la strada deve essere corredata, la località delle medesime, il numero delle corse che per il meno dovranno eseguirsi, il massimo dei prezzi esigibili per il trasporto delle persone o delle merci, ed ogni altra disposizione di disciplina conveniente a cautelare la sicurezza personale e l'interesse degli utenti la strada, analogamente a quanto si pratica sopra altre strade ferrate italiane.

Articolo 7.

Fino al totale compimento della strada centrale, gli introiti eventuali sopra i tronchi che già fossero in esercizio, si devolveranno a reintegrare il capitale impiegato nella costruzione, a carico del quale cadranno gli interessi che la Società dovesse corrispondere sopra i versamenti fatti dagli Azionisti, e computabili a scala in ragione di tempo dalla data dei versamenti medesimi.

Articolo 8.

Per quanto sia possibile, si fisserà fin da principio sul risultato di perizie estimative, con a Società intraprenditrice il capitale sociale, dentro la concorrenza del quale vuolsi ristretta la garanzia di un minimum di interesse a carico dei Governi contraenti.

Tutte le volte che ciò non si possa assolutamente conseguire, si darà luogo a stipulare e quindi operare come appresso:

nia concessi, lech też i minimum prowizyj, które towarzystwu zagwarantowane będzie, liczba placów stacyjnych, w które kolej opatrzoną być musi, stanowiska onychże, liczba jazd, ile ich najmniej odbyć należy, maksimum cen żądać się mających od transportu osób i towarów, tudzież wszelkie inne zarządzenia i środki, służące do zachowania osobistej bezpieczeństwa i interesu osób, kolei używających, wszystko to wedle analogii z sposobem postępowania, przy innych włoskich kolejach żelaznych zaprowadzonym.

Artykuł 7.

Az do zupełnego ukończenia centralnej kolei żelaznej, użytymi będą dochody, jakieby wpłynęły z części w ruch wprowadzonych, do pokrycia kapitału, na wybudowanie kolei użytego, z którego towarzystwo opłacić winno prowizyje od wpłat, przez akcjonaryjuszów poczynionych, podług skali do czasu tychże wpłat odnoszącej się.

Artykuł 8.

O ile to stać się może, już zaraz z początku ustanowionym zostanie na podstawie kosztorysów, spółnie z towarzystwem przedsiębiorcą, kapitał towarzystwa, do którego ograniczonym być winno zabezpieczenie minimum prowizyj, ze strony Rządów kontraktujących. We wszystkich przypadkach, gdzie się to uskutecznić nie da, stanowi się postępowanie następujące:

tirt werden wird, die Anzahl der Stationsplätze, womit die Bahn versehen werden muß, die Standpunkte derselben, die Anzahl der Fahrten, welche zum wenigsten stattfinden sollen, das Maximum der abzufordernden Preise für den Personen- und Waarentransport und jede andere Anordnung und Maßregel zur Wahrung der persönlichen Sicherheit und des Interesses der, die Bahn Benützcnden in Analogie mit den, auf den anderen italienischen Eisenbahnen eingeführten Verfahrungsweisen festzustellen.

Artikel 7.

Bis zur gänzlichen Beendigung der Central-Eisenbahn sind die, auf den früher schon in Betrieb gesetzten Strecken sich allenfalls ergebenden Einnahmen zur Deckung des, auf den Bau verwendeten Kapitals, von welchem die Gesellschaft die Interessen für die, von den Aktionären geleisteten Einzahlungen, nach einer nach Maßgabe der Zeit dieser Einzahlungen sich richtenden Skala, zu bestreiten hat, zu verwenden.

Artikel 8.

In soweit es möglich ist, wird gleich Anfangs auf Grundlage der Ergebnisse von Kosten-Voranschlägen mit der unternehmenden Gesellschaft das gesellschaftliche Kapital festgesetzt werden, bis zu welchem die Zusicherung des Minimums der Interessen auf Rechnung der kontrahirenden Regierungen sich beschränken soll. In allen Fällen, wo dieß zu bewerkstelligen nicht thunlich wäre, wird festgesetzt und hiernach verfahren werden, wie folgt:

Condotta la strada sotto la assoluta dipendenza ed ispezione della Commissione, sarà al momento dell'apertura totale di essa, verificata tutta la spesa occorsa per la costruzione, armamento e corredo di esercizio della medesima, e quella somma costituirà il capitale sul quale si intende dai Governi garantito quel minimum d'interesse che sarà concordato.

Articolo 9.

Qualora dopo i primi due anni dal momento della totale apertura della strada risultasse dai conti dell'esercizio della medesima che gli utili netti non fossero nel loro complesso tali da coprire il minimum dell'interesse stato garantito sul capitale determinato come nell'Articolo precedente, in tal caso la Società avrà il diritto di convenire coi Governi contraenti che venga portata ad effetto l'assicurazione di quell'interesse nel limite pattuito. L'effetto di questa convenzione è retroattivo alle due annate precedenti.

Articolo 10.

Con la garanzia che si assumono, gli Stati contraenti non resteranno mai esposti ad altre obbligazioni, che a quella di pagare la sola differenza che si verifichi fra la rendita netta realizzata sull'intero andamento della strada centrale e l'importo dell'interesse garantito sul capitale sociale determinato.

Articolo 11.

La rendita netta per gli effetti espressi nell'Articolo precedente, sarà quella che

Po ukończeniu kolei pod bezwzględną uległością i nadzorem komisji, wykazany będzie przy zupełnem jej otworzeniu ogólny wydatek, łożony na jej wyprawdanie, na wystawienie budowy wierzchniej, i na urządzenie do jej ruchu potrzebne, i ta suma stanowić będzie kapitał, do którego odnosić się ma zabezpieczenie minimum interesów ze strony Rządów.

Artykuł 9.

Jeżeliby w pierwszych dwóch latach, licząc od chwili zupełnego otworzenia kolei, z porachunków prowadzenia kolei wykazało się, iż czysty dochód, w całości go wzięwszy, nie jest dostatecznym do pokrycia minimum prowizyj od kapitału, stosownie do poprzedzającego artykułu oznaczonego, wówczas towarzystwo prawo mieć będzie, ułożyć się z Rządami kontraktującymi, ażeby zapewnienie owych prowizyj skutecznionem zostało w wymiarze oznaczonym.

Układ ten wstecz działać będzie na obadwa lata poprzedzające.

Artykuł 10.

Przez gwarancję, którą na się przyjęły Rządy kontraktujące, nie będą te miały do wypełnienia żadnego obowiązku innego, oprócz tego, iż wynagrodzą wypadającą różnicę między dochodem czystym z zupełnej administracji kolei żelaznej centralnej się okazującym, a sumą prowizyj zabezpieczonych od ustanowionego kapitału towarzyskiego.

Artykuł 11.

Dochód czysty tym końcem oznaczyć się mający, stanowić będzie ten, który

Nachdem die Bahn unter der absoluten Abhängigkeit und der Aufsicht der Kommission ausgeführt seyn wird, wird bei der gänzlichen Eröffnung derselben die für die Ausführung, für die Herstellung des Oberbaues und für die, zu deren Betrieb erforderliche Ausstattung gemachte Gesamtauslage richtig gestellt werden, und diese Summe wird das Kapital bilden, für welches die Zusicherung des Interessen-Minimums von Seite der Regierungen zu gelten hat.

Artikel 9.

Wenn sich in den zwei ersten Jahren, von dem Zeitpunkte der gänzlichen Eröffnung der Bahn an gerechnet, aus den Betriebs-Rechnungen ergeben sollte, daß der Reinertrag, im Ganzen genommen, nicht hinreicht, um das Interessen-Minimum nach dem, in Gemäßheit des vorhergehenden Artikels ermittelten Kapitale zu decken, so wird die Gesellschaft das Recht haben, mit den kontrahirenden Regierungen das Uebereinkommen zu treffen, damit die Zusicherung jener Interessen in dem bestimmten Ausmaße zur Vollziehung komme.

Diese Uebereinkunft hat auf diese zwei vorhergegangenen Jahre zurückzuwirken.

Artikel 10.

Durch die Garantie, welche die kontrahirenden Regierungen übernommen haben, werden dieselben keine andere Verpflichtung zu erfüllen haben, als jene, den sich ergebenden Unterschied zwischen dem Reinertragnisse des gesammten Betriebes der Central-Eisenbahn und zwischen dem Betrage der vom festgesetzten gesellschaftlichen Kapitale zugesicherten Interessen zu vergüten.

Artikel 11.

Der zu obigem Zwecke auszumittelnde Reinertrag wird derjenige seyn, welcher sich von den jährlichen Einnahmen, nach Abschlag der, für die Erhaltung und den Betrieb

risulterà dagli annui incassi, detratte le spese del mantenimento della strada e suo esercizio, esclusa ogni qualunque prelevazione di fondo di riserva, ed esclusa altresì ogni spesa dipendente da qualsivoglia ristauero straordinario di cui per qualunque causa si verificasse il bisogno.

Articolo 12.

All'oggetto che dette spese siano tenute nei giusti limiti, nè venga la rendita, per detrazione delle medesime, oltre la debita misura deminuita, dovrà ogni anno essere sottoposto alla Commissione governativa, per la conveniente approvazione, uno stato di previsione di esse spese, nè oltre la cifra da questo stato risultante potranno valutarci le spese nello stabilire la differenza fra la rendita netta e l'importare dell'interesse garantito.

Articolo 13.

Se per caso fortuito straordinario e di forza maggiore restasse interrotto, per un lasso di tempo non breve, il rigolare esercizio della strada, o in totalità, o per un tratto superiore alla terza parte della lunghezza della medesima, si intenderà pure sospeso, durante la detta interruzione l'effetto della accordata garanzia.

Articolo 14.

Le somme che gli Stati contraenti dovessero pagare alla Società concessionaria in conseguenza della garanzia precitata, dovranno essere loro rimborsate

pozostanie z dochodów rocznych, po odtrąceniu wydatków na utrzymanie i prowadzenie kolei potrzebnych, przyczem jednak wyłączone zostają wszelkie potrącenia dla funduszu rezerwowego, tudzież wszelkie wydatki, spowodowane przez jakiegokolwiek bądź nadzwyczajne reparatury, bez różnicy powodu, dla któregoby się takowe ukazały koniecznie potrzebnymi.

Artykuł 12.

Ażeby wyrzeczzone wydatki w należytych utrzymywane były granicach, tudzież ażeby dochód przez potrącenie onychże nie nad miarę uszczuplanym był, corocznie przedłożonym będzie komisji do potwierdzenia przedukład tychże wydatków, a przy oznaczeniu różnicy między czystym dochodem i prowizyjami zagwarantowanymi, nie będzie wolno przekraczać cyfry przedukładu onego.

Artykuł 13.

Jeżeliby przez przypadkowe lub nadzwyczajne wypadki, albo przez nieodporny gwałt przerwana być miała regularna czynność na całej przestrzeni kolei, lub na przestrzeni, wynoszącej więcej, niż trzecią część całej linii kolei, wtedy na czas przerwy takowej wstrzymaną będzie także i działalność danej gwarancyi.

Artykuł 14.

Sumy, jakie wypłaciły Rządy kontraktujące towarzystwu przedsiębiorstwa, muszą być Rządowi zwrócone z przewyżek, jakieby się ukazywały w latach

der Bahn nöthigen Auslagen ergibt, wobei jedoch alle Abzüge für den Reservefond und auch alle durch wie immer geartete außerordentliche Reparaturen herbeigeführten Auslagen, es möge die Nothwendigkeit derselben aus was immer für einer Verursachung sich ergeben haben, ausgeschlossen sind.

Artikel 12.

Damit obige Auslagen innerhalb angemessener Grenzen gehalten werden, und um das Erträgniß durch den Abzug derselben nicht über die Gebühr zu schmälern, wird der Kommission jährlich ein Voranschlag über jene Auslagen zur angemessenen Genehmigung vorgelegt werden, und es darf bei der Ermittlung des Unterschiedes zwischen dem Reinertrage und den verbürgten Interessen die aus jenem Voranschlage sich ergebende Ziffer nicht überschritten werden.

Artikel 13.

Wenn durch zufällige oder außerordentliche Ereignisse, oder durch unwiderstehliche Gewalt der regelmäßige Betrieb auf der ganzen oder auf einer mehr als $\frac{1}{3}$ der ganzen Bahnlinie betragenden Strecke durch einen bedeutenden Zeitraum unterbrochen werden sollte, so wird während einer solchen Unterbrechung auch die Wirksamkeit der gewährten Garantie sistirt seyn.

Artikel 14.

Die Summen, welche die kontrahirenden Staaten der Unternehmungs-Gesellschaft in Folge der vorangeführten Garantie zahlten, müssen Ihnen aus den, durch die Erträgnisse in den nachfolgenden Jahren, gegenüber den verbürgten Interessen, allenfalls sich ergebenden Ueberschüssen zurückerstattet werden.

sopra le eccedenze che, al di là dell'interesse garantito si verificassero nei prodotti degli anni successivi.

Articolo 15.

All' effetto poi di stabilire più particolarmente la misura dell' impegno che ciascun Governo assume nel garantire alla Società concessionaria un minimum di interesse sul capitale che verrà impiegato nella costruzione ed attivazione della strada centrale italiana, resta concordemente determinato quanto appresso:

Sarà tenuto conto distinto dirimpetto a ciascun Governo delle somme tutte impiegate esclusivamente nella costruzione ed armamento del piano stradale dentro il territorio del rispettivo Stato, come per le opere e fabbriche qualunque erette dalla Società nel territorio suddetto per necessario servizio della strada medesima.

La spesa occorsa per provvista di macchine, carrozze, carri e quanto altro occorra per l'esercizio della strada, e che servir debba a promiscuo servizio sopra la linea della medesima, verrà ripartita per ugual porzione, e così per un quinto fra i cinque Governi contraenti.

Ed il cumulo delle somme procedenti dai due titoli antedetti, costituirà il capitale sul quale ciascun Governo sarà tenuto a garantire per la sua quota, l'interesse pattuito con la Società.

Rimane però corresponsivamente stabilito, che anco i prodotti che si realizzeranno sopra tutta la linea stradale debbono essere dimostrativamente imputati a vantaggio di ciascun Governo sopra

następnych przez porównanie dochodów ich z prowizyjami zapewnionemi.

Artykuł 15.

Aby jednak miarę zobowiązania dokładniej oznaczyć, które każdy Rząd na się przejął przez to, iż zagwarantowano ukoncesyjonowanemu towarzystwu minimum prowizyj od kapitału, łożonego na wybudowanie i utrzymanie w ruchu włoskiej kolei żelaznej, uchwalono jednomyślnie, co następuje:

Dla każdego Rządu prowadzony być winien oddzielny rachunek względem sum, wyłącznie użytych na założenie kolei i wystawienie wierzchniej budowy jej w obrębie Państwa dotyczącego, równie jak na inne, przez towarzystwo dla służby kolejnej wystawione budynki i urządzenia w obrębie terytorjum rzezonego.

Koszta łożone na sprawienie wozów machinowych, osobowych i ciężarowych, tudzież na wszystko, co do ruchu kolei żelaznej i do spólnego użycia na linii kolejnej służyć ma, będą na równe części rozdzielone, a to po jednej piątej na każdy Rząd kontraktujący.

Tym sposobem stanowić będzie suma ogólna, z powyższych obu postanowień wypadająca, kapitał, od którego każdy Rząd opłacić będzie winien część swą prowizyj, dla towarzystwa zagwarantowanych.

Temuż jednak odpowiednio stanowi się, iż także i dochody od całej linii kolei wypadające, każdemu pojedynczemu Rządowi w równym stosunku do kapitału, od którego tenże prowizyje za-

Artikel 15.

Um aber das Maß der Verbindlichkeit genauer zu bestimmen, welche jede Regierung dadurch auf sich nimmt, daß man der konzessionirten Gesellschaft ein Minimum der Interessen von dem auf den Bau und die Inbetriebsetzung der italienischen Centralbahn aufgewendeten Kapitale verbürgt, wird einstimmig Folgendes beschlossen:

Es wird gegenüber einer jeden Regierung über die Summen, welche ausschließlich für den Bau und die Herstellung des Oberbaues der Bahn innerhalb des Gebietes des bezüglichen Staates, so wie für die sonstigen, von der Gesellschaft beufuß des Bahndienstes errichteten Gebäude und Werke innerhalb des genannten Gebietes verwendet worden sind, eine abgefonderte Rechnung geführt werden.

Die Kosten für die Anschaffung von Maschinen, Personen- und Lastwägen, sowie für Alles, was zum Betriebe der Eisenbahn und zur gemeinsamen Benützung auf der Bahnlinie dient, werden zu gleichen Theilen, also mit Einem Fünftel auf jede der kontrahirenden Regierungen repartirt.

Und die aus den beiden obigen Bestimmungen sich ergebende Gesamtsumme bildet das Kapital, nach welchem jede Regierung verbunden seyn wird, Ihren Antheil an den, der Gesellschaft verbürgten Interessen zu leisten.

Es wird jedoch damit im Einklange festgesetzt, daß auch die, von der ganzen Bahnlinie sich ergebenden Erträgnisse nachweislich jeder einzelnen Regierung im gleichen Verhältnisse zu dem Kapitale, von welchem dieselbe die Interessen zu verbürgen sich verpflichtete, zu Guten gerechnet werden müssen, so, daß keine der kontrahirenden Regierungen mehr zu entrichten haben wird, als die allfällige Differenz zwischen dem Ihr

la proporzione stessa del capitale sul quale ha l'obbligo di garantire gli interessi così che niuno dei Governi contraenti rimanga mai esposto oltre la differenza che per avventura si verifichi tra la quota dei prodotti totali della strada che deve essergli attribuita e la quota dell'interesse di cui ha assunto la garanzia l'una e l'altra ugualmente calcolata sulla base del capitale risultante dal cumulo delle spese surriferite.

Siccome rimane per ultimo dichiarato che al termine della concessione ciascun Governo entrerà liberamente al possesso del tronco o tronchi stradali esistenti sul rispettivo territorio, e delle fabbriche di ogni genere, che fossero state costruite per servizio della strada.

Articolo 16.

I Governi contraenti si riserberanno finalmente, dirimpetto alla Società concessionaria, e corrispettivamente alla garanzia che le accordano i diritti che appresso:

- a) di invigilare nel più lato modo l'amministrazione economica dell'impresa, di richiedere tutti gli schiarimenti e comunicazioni che crederà opportuni, di farsi rappresentare nelle adunanze generali per mezzo di due o tre Commissarii, e di prendere parte attiva non tanto nelle discussioni, quanto anche nelle deliberazioni delle medesime;
- b) di ordinare un cambiamento di tariffe parziali o generali quando l'esperienza dimonstrasse che con quelle in corso non si può raggiungere una

gwarantował, na rzecz onegoż poczytane być muszą, w ten sposób, iż żaden Rząd kontraktujący nie będzie miał więcej do opłacenia, jak różnicę, okazującą się między częścią, z ogólnego dochodu się jej należącą, a częścią do zagwarantowanych prowizyj odnoszącą się, któreto obie ilości porachowane być winny jednostajnie na podstawie kapitału, z całości wyźrzeczonych wydatków okazującego się.

W końcu stanowi się, iż z ustaniem koncesyi każdy Rząd bez przeszkody, wejść ma w posiadanie założonej w jego terytorjum jakiegokolwiek części kolei, równie jak wszelkich budynków dla służby, około kolei żelaznej wyprawdzonych.

Artykuł 16.

Rządy kontraktujące zastrzegają sobie zresztą od ukoncesyjonowanego towarzystwa i względnie gwarancji one-muż udzielonej, prawa następujące:

- a) prawo kontroli nad ekonomicznym zarządciem przedsiębiorstwa, w jak najrozsądniejszym sposobie, niemniej prawo żądania wszelkich wiadomości i udzieleń potrzebnych, dalej prawo zastępstwa w zgromadzeniach generalnych, przez dwóch lub trzech komisarzy i prawo czynnego udziału nie tylko w obradach, ale też i uchwałach ich;
- b) prawo zmienienia taryfy cen w części lub w całości, skoro tylko z doświadczenia się wykaże, że istniejące taryfy nie przynoszą takich

aus dem Gesamt-Erträgnisse zukommenden Antheile und zwischen dem von Ihr verbürgten Interessentheile beträgt, welch' beide Quoten gleichförmig auf Grundlage des, aus der Gesamtheit der oben besprochenen Auslagen sich ergebenden Kapitals zu berechnen sind.

Ebenso wird schließlich erklärt, daß mit dem Erlöschen der Konzession jede Regierung ungehindert in den Besitz der, in das bezügliche Gebiet fallenden Bahnstrecke, oder Strecken, so wie sämtlicher Bauwerke, welche für den Eisenbahndienst aufgeführt worden seyn sollten, zu treten hat.

Artikel 16.

Die kontrahirenden Regierungen behalten sich endlich gegenüber der konzessionirten Gesellschaft und beziehungsweise der ihr gewährten Garanzie, folgende Rechte vor:

a) Die ökonomische Gebarung der Unternehmung in ausgedehntester Weise zu überwachen, alle Aufschlüsse und Mittheilungen, die sie für nothwendig halten, abzuverlangen, sich bei den General-Versammlungen durch zwei oder drei Kommissäre vertreten zu lassen, und nicht nur an den Berathungen, sondern auch an den Beschlüssen derselben thätigen Antheil zu nehmen;

b) eine Aenderung der Preis-Tarife parziell oder allgemein anzuordnen, sobald die Erfahrung zeigen sollte, daß man durch die bestehenden keinen solchen Ertrag erzielt, der hinreicht, nebst den Auslagen auch die verbürgten Interessen zu decken.

rendita che valga a coprire, oltre le spese, il garantito interesse.

Articolo 17.

La Società concessionario dovrà permettere che i Governi concedenti erigano a proprio conto e per loro servizio i telegrafi elettrici lungo la linea stradale, avrà l'obbligo di dar comodo nelle stazioni per la residenza dei Gabinetti telegrafici, e farà che le persone addette al suo servizio si prestino pure a sorvegliare la manutenzione dei telegrafi medesimi.

Corrispettivamente i Governi concederanno alla Società l'uso gratuito dei telegrafi per le comunicazioni interessanti esclusivamente il servizio della strada ferrata, osservate sempre le discipline convenienti.

Articolo 18.

Tutto le volte che gli Stati contraenti si troveranno d'accordo per ridurre ad atto la facoltà riservatasi di stabilire la linea telegrafica, di che é sopra parola, ciascuno contribuirà alla spesa nella percorrenza del proprio territorio, e dentro i limiti del medesimo avrà il carico del personale necessario. Per altro ogni comunicazione tra Governo e Governo per mezzo della linea telegrafica, sarà gratuita, e quando la linea stessa dovesse esser messa a disposizione anche del publico, ciò formerà subietto di accordo separato.

Articolo 19.

La Società concessionaria dovrà pure obligarsi alla condizione di condurre gra-

dochodów, jakichby wymagała potrzeba do pokrycia wydatków wraz z prowizyjami zagwarantowanemi.

Artykuł 17.

Ukoncesyjonowane towarzystwo będzie musiało zezwolić na to, że Rządy koncesyję dające, własnym kosztem dla rzeczy służby swej wzdłuż kolei wystawią telegrafy elektryczne; towarzystwo będzie oraz zobowiązane, odstąpić potrzebne miejsca dla ustawienia biór telegraficznych, takowe także nałożyć winno na personale swe, przy kolei żelaznej ustanowione, obowiązek dozoru nad utrzymaniem telegrafów.

Przeciwnie dozwolą Rządy towarzystwu bezpłatne używanie telegrafów, do udzielania sobie wiadomości, wyłącznie służby przy kolei żelaznej dotyczących, atoliż zawsze z przestrzeganiem przepisów, w tej mierze istniejących.

Artykuł 18.

Ile razy Rządy kontraktujące ułożą się zrobić użytek z zastrzeżonego sobie prawa założenia linii telegraficznej — o czem wyżej mowa była — ponosić będzie każdy z nich koszta na własne jego terytorjum przypadające, w którego granicach także i o personale potrzebne staranie mieć będzie.

Wreszcie każde telegraficzne udzielenie między Rządami bezpłatnie miejsce mieć będzie, i jeżeliby linia telegraficzna publiczności do użycia otworzoną być miała, okoliczność ta przedmiot osobnej konwencyi stanowić będzie.

Artykuł 19.

Ukoncesyjonowane towarzystwo zobowiąże się także, wraz z ustanowionemi

Artikel 17.

Die konzessionirte Gesellschaft wird zugeben müssen, daß die konzessionirenden Regierungen auf eigene Kosten und für ihren Dienst, längs der Bahn elektrische Telegraphen errichten; sie wird ferner die Verpflichtung haben, auf den Stationen die für die Aufstellung der telegraphischen Bureaux nöthigen Lokalitäten einzuräumen und auch die Aufsicht über die Erhaltung der Telegraphen durch ihr Eisenbahn-Personale besorgen zu lassen.

Dagegen werden die Regierungen der Gesellschaft die unentgeltliche Benützung der Telegraphen für die ausschließlich auf den Eisenbahndienst sich beziehenden Mittheilungen, doch immer unter Befolgung der dießfälligen Vorschriften, gestatten.

Artikel 18.

So oft die kontrahirenden Staaten übereinkommen werden, von dem vorbehaltenen Rechte der Errichtung der telegraphischen Linie — wovon oben die Rede war — Gebrauch zu machen, wird hierzu jeder derselben die auf das eigene Gebiet entfallenden Kosten beizutragen, und so auch innerhalb der Grenzen desselben für das nöthige Personale zu sorgen haben.

Uebrigens wird jede telegraphische Mittheilung zwischen den Regierungen unter sich unentgeltlich stattfinden, und wenn die telegraphische Linie dem Publikum zur Benützung überlassen werden sollte, wird dieß den Gegenstand eines besonderen Uebereinkommens bilden.

Artikel 19.

Die konzessionirte Gesellschaft wird sich auch verpflichten müssen, mit den festgesetzten Fahrzügen einen Postwaggon unentgeltlich zu befördern, oder auf sonstige Weise

tis con i treni stabiliti un vagone postale, o di dare altrimenti comodo, a piacere dei Governi interessati, per il trasporto delle corrispondenze postali, regolando le corse e le fermate dei convogli in modo che possa lungo la linea essere disimpegnato il servizio postale.

La Società dovrà in ultimo obbligarsi tanto ad assicurare per un prezzo discreto, da convenirsi, il trasporto dei militari, della forza politica e degli arrestati che fossero alla loro rispettiva custodia commessi, in guisa che siavi per questi ultimi la sicurezza necessaria, quanto a stipulare ogni maggiore facilità combinabile per il trasporto dei militari che viaggiano isolati od in corpo, secondo quello che nei rispettivi casi si pratica sopra altre strade di ferro già attivate.

Articolo 20.

Il Governo Austriaco, come ciascuno altro dei Governi contraenti permetterà che la Società si formi in qualunque delle città del rispettivo dominio, ed abbia sede nella medesima, con che per altro debba in ogni caso essere costituita un'amministrazione generale residente in Modena, che viene riguardata come luogo centrale per gli interessi della impresa.

Articolo 21.

Le azioni della Società godranno ugualmente in tutti gli Stati dei Governi contraenti tutte quelle garanzie, pre-

pociągami, bezpłatnie przeselać jeden wagon pocztowy, lub w inny jaki sposób, podług woli Rządu interesowanego, stosowne poczynić kroki dla przeprawy poczty listowej, mając oraz na sobie uregulowanie jazdy i zatrzymywania pociągów w taki sposób, ażeby służba pocztowa wzdłuż linii kolei załatwianą być mogła.

Towarzystwo zobowiąże się nakoniec, tak transport wojska i politycznych straży organów, jakoteż transport aresztantów nadzorowi jego poruczonych, przyczem, co się tyczy ostatnich, potrzebnych środków ostrożności przestrzegać należy — zapewnić za cenę słuszną, umówić się mającą, tudzież zaprowadzić wszelkie jak największe i najzgodniejsze ułatwienie dalszej osób wojskowych przeprawy, którzy pojedynczo lub oddziałami podróżują, wedle zwyczajnego w tej mierze sposobu postępowania w podobnych przypadkach na innych kolejach żelaznych, obecnie już w ruchu zostających.

Artykuł 20.

Rząd austriacki, tudzież każdy inny Rząd kontraktujący dozwoli, ażeby towarzystwo w jakimkolwiek mieście terytorjum dotyczącego zawiązało się i tamże siedzibę swą założyło, atoliż pod tym warunkiem, ażeby utworzoną została administracyja jeneralna z siedzibą w Modenie, któreto miejsce za centralny punkt będzie uważane dla spraw przedsiębiorstwa.

Artykuł 21.

Akcyje towarzystwa doznawać będą we wszystkich Państwach Rządów kontraktujących, owych wszystkich gwaran-

nach Belieben der betheiligten Regierungen das Geeignete für den Brief-Postverkehr zu veranstalten, indem sie zugleich die Fahrten und Aufenthalte der Züge in der Art zu regeln hat, daß der Postdienst längs der Bahnlinie besorgt werden könne.

Die Gesellschaft wird sich schließlich verpflichten müssen, sowohl den Transport des Militärs, der politischen Wach-Organen, sowie auch der, ihrer Aufsicht anvertrauten Arrestanten, wobei bezüglich der letzteren die nöthigen Vorrichtungen zu beachten sind, gegen einen zu verabredenden billigen Preis sicher zu stellen, als auch jede größtmögliche und vereinfachte Erleichterung für die Weiterbeförderung der Militärpersonen, welche einzeln oder truppenweise reisen, nach der, in ähnlichen Fällen auf anderen bereits im Betriebe stehenden Eisenbahnen üblichen Verfahrungsweise, einzuführen.

Artikel 20.

Die österreichische, sowie jede andere kontrahirende Regierung wird gestatten, daß die Gesellschaft sich in was immer für einer Stadt des bezüglichen Gebietes bilde und in derselben ihren Sitz nehme, jedoch unter der Bedingung, daß eine General-Administration errichtet werde, die in Modena, welcher Ort als Zentralpunkt für die Angelegenheiten der Unternehmung anzusehen ist, zu residiren hat.

Artikel 21.

Die Aktien der Gesellschaft werden gleichmäßig in allen Staaten der kontrahirenden Regierungen alle jene Garantien, Vorrechte und Erleichterungen genossen, welche bezüglich der Aktien inländischen Gesellschaften zugestanden werden.

rogative e facilità che si accordano rispettivamente alle azioni delle Società indigene.

Articolo 22.

La Commissione, di che è parola negli Articoli precedenti, si comporrà di cinque Membri, uno per ciascuno Governo, ed avrà la sua sede pure in Modena. Ciascun Governo sosterrà la spesa del Commissario rispettivo, ma tutte le spese occorrenti per il personale subalterno ed altre di ufficio, saranno sostenute dalla Società e portate annualmente nel bilancio di previsione prescritto dall' Art. 12 surriferito.

Articolo 23.

Con regolamento speciale da concordarsi, verrà stabilita la sfera di attribuzioni della Commissione pernominata, così dirimpetto ai Governi contraenti quanto verso a Società.

Articolo 24.

All' effetto che resti precisamente determinata la portata del privilegio che i Governi contraenti intendono di accordare alla Società concessionaria, è dichiarato che, conseguentemente al medesimo eglino si obbligano solamente a non autorizzare, per tutta la durata della concessione, altra strada ferrata che serva direttamente alle medesime comunicazioni dei luoghi allacciati con la linea di strade che forma il soggetto della concessione medesima.

Mentre all' opposto si riservano rispettivamente la facoltà di eseguire ed autorizzare la costruzione di nuove strade o bracci di strade, tanto ordinarie quanto

cyj, prerogative e ulzeń, jakich doznają akcyje towarzystw krajowych.

Artykuł 22.

Komisya, w powyższych artykułach wspomniona, składać się będzie z pięciu członków — jeden dla każdego Rządu — która siedzibę swą także w Modenie mieć będzie. Każdy Rząd ponosić będzie wydatki dla swego komisarza; atoliż wszelkie potrzebne wydatki na podrzędne personalne i wydatki urzędowe, towarzystwo opędzić będzie winno, które wciągnione zostaną w przedukład roczny, w art. 12. przepisany.

Artykuł 23.

Regulaminem, osobno ułożyć się mającym, ustanowionym będzie zakres działania wyzręczonej komisji nie tylko naprzeciw Rządom kontraktującym, ale też i naprzeciw towarzystwu.

Artykuł 24.

Azeby objętość przywileju, przez Rządy kontraktujące, towarzystwu ukoncesyjonowanemu udzielić się mającego, dokładnie została oznaczoną, oświadczają Rządy niniejszem, iż odpowiednio takowemu zobowiązują się, że przez cały ciąg koncesyj nie dozwolą żadnego innego założenia kolei żelaznej, któreby służyło do bezpośredniego obrotu miejsc, mających być połączonemi przez linię kolei żelaznej, przedmiot koncesyi stanowiącą.

Przeciwnie zaś zastrzegają sobie Rządy prawo, wyprowadzać lub dozwalać założenia nowych dróg i kolei żelaznych, albo ich odnóg, służących tak do połą-

Artikel 22.

Die in den früheren Artikeln besprochene Kommission wird aus 5 Mitgliedern — Eines für jede Regierung — bestehen, und ihren Sitz gleichfalls in Modena haben. Jede Regierung wird die Auslagen für ihren Kommissär zu tragen haben, aber alle nöthigen Auslagen für das untergeordnete Personale und die Amtsauslagen sind von der Gesellschaft zu bestreiten, und in den, durch den Artikel 12 vorgeschriebenen Jahres-Boranschlag einzubeziehen.

Artikel 23.

Durch ein zu verabredendes besonderes Reglement wird der Wirkungskreis der vorbenannten Kommission sowohl gegenüber den kontrahirenden Regierungen, als auch gegenüber der Gesellschaft festgestellt werden.

Artikel 24.

Damit die Tragweite des Privilegiums, welches die kontrahirenden Regierungen der konzessionirten Gesellschaft zu verleihen gedenken, genau bestimmt werde, wird erklärt, daß demselben gemäß sie sich nur verpflichten, während der ganzen Dauer der Konzession keinen anderen Eisenbahnbau zu genehmigen, welcher zum unmittelbaren Verkehre der Orte zu dienen hätte, welche durch die, den Gegenstand dieser Konzession bildenden Eisenbahnlinie zu verbinden sind.

Dagegen behalten sich die Regierungen die Berechtigung vor, den Bau neuer Strassen und Eisenbahnlinien oder Arme derselben, sowohl zur Verbindung, als zur Verlängerung der vorangeführten, auszuführen oder zu genehmigen.

ferrate, anche in comunicazione od in prolungamento di quelle sopraenunciate. zenia, jak do przedłużenia onychże wyznamiennionych.

Articolo 25.

Il cambio delle ratifiche della presente Convenzione avrà luogo in Roma nello spazio di giorni quaranta o più presto, se sarà possibile.

In fede di che la presente Convenzione è stata in cinque originali firmata dai Plenipotenziarii suddetti che vi hanno apposto la impronta dei loro stemmi.

Roma il giorno primo del mese di Maggio dell' anno mille ottocento cinquantuno.

G. Card. Antonelli m. p.

M. Esterházy m. p.

Malaguzzi m. p.

M. A. Onesti m. p.

G. Baldasseroni m. p.

Artykuł 25.

Wymiana ratyfikacyl niniejszej konwencyi nastąpi w Rzymie w ciągu dni czterdziestu, albo nawet i pierwej, jeżeli będzie można.

W dowód czego konwencyja niniejsza w pięciu oryginałach przez wyzwyminionych Pełnomocników została podpisana, i pieczęciami zaopatrzona.

Rzym, dnia pierwszego miesiąca Maja, roku tysiąc ósmset pięćdziesiątego pierwszego.

G. Card. Antonelli m. p.

M. Esterházy m. p.

Malaguzzi m. p.

M. A. Onesti m. p.

J. Baldasseroni m. p.

Przejrzawszy i rozważywszy wszystkie artykuły konwencyi niniejszej, oświadczamy i zeznajemy niniejszem, iż wszystkie i każdy z osobna przyjmujemy i zatwierdzamy, przyrzekając oraz słowem Naszem cesarskiem, iż nakażemy, ażeby wszystko, cokolwiek w nich się znajduje, ściśle wykonywanem było, i że nigdy nie dozwolimy, ażeby od Naszych podwładnych w czemkolwiek był im uszczerbek czyniony.

W dowód czego dokument niniejszy ratyfikacyjny własną ręką podpisaliśmy i na nim pieczęć Naszą wycisnąć rozkazaliśmy.

Dan w Wiedniu 4. Czerwca 1851, Panowania Naszego w roku czwartym.

Franciszek Józef m. p.

F. Schwarzenberg m. p.

Artikel 25.

Die Auswechslung der Ratifikationen der gegenwärtigen Konvention wird in Rom binnen vierzig Tagen, oder wenn möglich, noch eher stattfinden.

Urkund dessen ist die gegenwärtige Konvention in fünf Originalien von den oben genannten Bevollmächtigten unterfertigt und mit ihren Siegeln versehen worden.

Rom, den ersten Tag des Monates Mai des Jahres Eintausend achthundert Ein und fünfzig.

J. Kard. Antonelli m. p.
W. Esterházy m. p.
Malaguzzi m. p.
W. A. Dnesti m. p.
J. Baldasseroni m. p.

Nos visis et perpensis Conventionis hujus articulis illos omnes ratos gratosque habere hisce profiteamur ac declaramus, verbo Nostro Cesareo-Regio spondentes, Nos ea omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatu-ros, nec, ut illis ulla ratione a Nostris contraveniatur, permissuros esse.

In quorum fidem praesentes tractatus tabulas, manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro muniri jussimus.

Dabantur Vienna die 4. Junii 1851, Nostrorum Regnorum tertio.

Franciscus Josephus m. p.

F. Schwarzenberg m. p.

